

Når mor eller far dør

Brugbar bog til samtale med børn, unge og voksne mennesker, der har mistet betydningsfulde personer i deres nærmeste personkreds.

Bogen "Når mor eller far dør –" består af 25 fortællinger om det at miste forældre som barn eller ung. Visse af fortællingerne er skrevet af voksne, der som barn eller ung har mistet forældre, andre af børn og unge, der kort tid efter at have mistet en forælder, skriver om selve dødsfaldet, oplevelsen af tabet, sorgen, savnet, og om hvordan tabet efterfølgende har influeret på deres liv. Bogen indeholder tillige en overskuelig indholdsfortegnelse, et forord, en indledning, en taksigelse, et efterskrift samt henvisninger til Børns Vilkår og Børn, Unge & Sorg.

Bogen er en sammenredigeret og nedskåret udgave af beretninger, der tidligere udkom på Kroghs Forlag, "Min mor døde. Min far døde" (1999) og "Børn om mors og fars død" (2000).

Bør læses drypvis

Flere af beskrivelserne har et fælles karakteristikum: Over nogle linjer kan man læse om øjeblikket, minutterne, den halve time eller kvarte eftermiddag, hvor døden, i erindringens og eftertænkningens tanker, materialiserer sig for og erkendes af skribenten og i mange år efterfølgende bliver det erindringsspor, denne bærer med sig. Sporet af det isolerede tidsrum, som for det skrivende jeg fungerer som alt fra potenseret meningsfravær eller -tab til håbefuldhedens eller livsglædens generator i tiden kortere og længere efter dødsfaldet. Tidsrummet indrammer stemninger, tanker, kropslige reaktioner, diffust diffunderende sentimentaler og skarper etiketterede emotioner. Et privat erindringsspor på et autobiografisk niveau er etableret.

Som professionel læser vurderer jeg, at man i bogens forskelligartede beskrivelser af forældrenes død, dødsstunden og perioden efter dødsfaldet med rimelig sandsynlighed kan finde forløb, der vil kunne bruges til at skabe en eventuel ønskelig identifikation mellem minimum en enkelt beskrivelse og et muligt

behov for samtale, hos et barn, et ungt eller voksent menneske, der kan fungere som et objektivi afsæt til at tale om tabet af signifikante andre. Et tab, der måske afstedkommer en oplevelse af forsvunden mening med tilværelsen, af sorgens pågående følger eller uforløste senfølger samt mulighed for at fremmane og håndtere et håb i en hverdag og forestillet fremtid.

Det anbefales, at bogens fortællinger læses drypvis eller udvalgt efter relevans i forhold til et barns, et ungt eller voksent menneskes aktuelle behov for spejling af sorg, savn, eftertænkninger eller refleksioner over måder at håndtere et tab på. Læses bogen som anbefalet, vil man kunne finde identifikation af måder at reagere og agere ved sorg og savn i forhold til mistede nære og signifikante andre.

Almenmenneskelig bog

Det er Peter Olesens håb, at bogen vil "... kunne hjælpe blot lidt til i den rigtige retning, så flere voksne begynder at forstå børns sorg og tage den alvorligt" (side 105). Siden 2003 har det aldrig været for sent at få en lykkelig barndom, hvis man søgte selvhjælpslitteraturens svar på måder at omprogrammere eventuelle erindringer af negative oplevelser i barndomsårene (Fauken, K.).

En vaks titel til en bog og et glimrende retorisk greb, i hvilket ordene snos, som de kan vendes og drejes i sprogpillende omformuleringer i en systemisk arbejdende psykologs hænder. En samtale om en tekst i en bog, som et sørgende barn, ungt eller voksent menneske kan finde identifikation i ved hjælp af spejling af dets sorgfulde erindringsspor, sammen med en omsorgsfuld, tålmodig og ressourcefuld nærtstående person, kan dog også fungere forløsende.

Til sådanne samtaler er bogen et ideelt materiale at anvende, og det er min vurdering at idemandens og redaktørens intention med bogen er lykkedes. ■

Henrik Eriksen

BOGDATA

Peter Olesen (red.): "Når mor eller far dør – om at være barn og miste forældre". Frydenlund, 2012. 167 sider. 169 kr.